

Cuprins

ABREVIERI ȘI ACRONIME	5
CUVÂNT ÎNAINTE.....	7
CAPITOLUL I. PARTICULARITĂȚILE DREPTULUI INTERNAȚIONAL PUBLIC	8
Secțiunea I. Dreptul internațional public. Noțiune	15
Secțiunea a II-a. Ordinea juridică internațională și subramurile dreptului internațional public	21
Secțiunea a III-a. Trăsăturile specifice dreptului internațional public, ca ramură de drept	24
Secțiunea a IV-a. Natura consensuală a dreptului internațional.....	26
1. Caracterul obligatoriu al normelor	26
2. Limitele acordului de voință al statelor	27
3. Configurarea acordului de voință al statelor	28
Secțiunea a V-a. Raporturile dintre dreptul internațional public și dreptul intern	28
1. Dualismul	29
2. Monismul	31
3. Raportul dintre dreptul internațional și dreptul intern potrivit Constituției României, republicată	33
Secțiunea a VI-a. Dreptul Uniunii Europene – o ordine juridică autonomă	35
1. Caracteristicile dreptului Uniunii Europene.....	35
2. Raportul dintre dreptul internațional și dreptul Uniunii Europene	39
2. Prioritatea dreptului Uniunii Europene în raport cu dreptul intern.....	41
3. Aplicarea dreptului Uniunii Europene de către autoritățile române	42
CAPITOLUL II. IZVOARELE DREPTULUI INTERNAȚIONAL PUBLIC	44
Secțiunea I. Noțiune	44
Secțiunea a II-a. Izvoarele principale ale dreptului internațional public	45
1. Tratatul.....	45
2. Cutuma.....	46
Secțiunea a III-a. Izvoarele subsidiare ale dreptului internațional public	55
1. Principiile generale de drept	55
2. Hotărârile judecătorești	58
3. Doctrina	59
4. Echitatea	61
Secțiunea a IV-a. Alte izvoare ale dreptului internațional public.....	65
1. Actele organizațiilor internaționale	65

2. Actele unilaterale ale statelor	67
Secțiunea a V-a. Ierarhia normelor dreptului internațional public	74
1. Raportul dintre normele cuprinse în Carta ONU și prevederile altor tratate	74
2. Raportul dintre normele care au caracter general și cele care au caracter particular	74
3. Normele de <i>jus cogens</i>	75
 CAPITOLUL III. PRINCIPIILE DREPTULUI INTERNAȚIONAL PUBLIC	78
Secțiunea I. Noțiuni, caracteristici	78
Secțiunea a II-a. Principiile fundamentale prevăzute în Declarația asupra principiilor dreptului internațional privind relațiile prietenești și de cooperare dintre state, conform Cartei Națiunilor Unite din anul 1970	80
1. Principiul nerecurgerii la amenințarea cu forța sau la folosirea forței	80
2. Principiul soluționării pe cale pașnică a diferendelor internaționale	81
3. Principiul neamestecului în treburile interne	82
4. Principiul cooperării	83
5. Principiul autodeterminării	84
6. Principiul egalității suverane a statelor	85
7. Principiul pacta sunt servanda	86
Secțiunea a III-a. Principiile fundamentale prevăzute în Actul final al Conferinței pentru securitate și cooperare în Europa, elaborat la Helsinki – 1975	87
1. Egalitatea suverană, respectarea drepturilor inerente suveranității	87
2. Nerecurgerea la forță sau la amenințarea cu forța	88
3. Inviolabilitatea frontierelor	88
4. Integritatea teritorială a statelor	88
5. Reglementarea pașnică a diferendelor	89
6. Neamestecul în treburile interne	89
7. Respectarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, inclusiv a libertății de gândire, conștiință, religie sau de convingere	90
8. Egalitatea în drepturi a popoarelor și dreptul popoarelor de a dispune de ele însele	90
9. Cooperarea între state	91
10. Îndeplinirea cu bună-credință a obligațiilor asumate conform dreptului internațional	91
 CAPITOLUL IV. SUBIECTELE DREPTULUI INTERNAȚIONAL PUBLIC	93
Secțiunea I. Statul – subiect principal al dreptului internațional public	93
1. Noțiuni	94

2. Categoriile de state	96
3. Drepturile și obligațiile statelor	88
4. Neutralitatea statelor	101
5. Recunoașterea statelor și alte categorii de recunoaștere	92
6. Succesiunea statelor	111
Secțiunea a II-a. Teritoriile internaționalizate	114
1. Orașul liber Danzig	114
2. Orașul liber Cracovia	116
3. Teritoriul Liber Trieste.....	116
4. Teritoriul Saar.....	117
5. Tanger	118
6. Orașul Ierusalim	118
7. Orașul port Shanghai.....	119
8. Insula Creta	120
Secțiunea a III-a. Organizațiile internaționale interguvernamentale – subiecte derivate de drept internațional.....	120
1. Noțiune și clasificare	120
2. Membrii organizațiilor internaționale	122
3. Personalitatea juridică a organizațiilor internaționale.....	122
Secțiunea a IV-a. Alte subiecte de drept internațional	123
1. Statul Cetății Vaticanului, Sfântul Scaun și Ordinul Suveran Militar de Malta.....	123
2. Mișcările de eliberare națională.....	127
Secțiunea a V-a. Alte entități participante la relațiile internaționale.....	131
1. Organizațiile internaționale neguvernamentale (ONG)	131
2. Societățile transnaționale (ST).....	132
3. Poziția individului în dreptul internațional	133
CAPITOLUL V. POPULAȚIA ÎN DREPTUL INTERNAȚIONAL	136
Secțiunea I. Cetățenii statelor	124
1. Noțiune	124
2. Cetățenia	124
3. Protecția diplomatică	145
Secțiunea a II-a. Apatrizii.....	150
1. Noțiune	150
2. Convenția cu privire la statutul apatrizilor (New York, 1954)	152
3. Convenția privind reducerea cazurilor de apatridie (New York, 1961)	154
Secțiunea a III-a. Regimul juridic al străinilor. Dreptul de azil.....	155
1. Regimul juridic al străinilor.....	155
2. Dreptul de azil	160

Secțiunea a IV-a. Refugiații și persoanele strămutate	164
1. Refugiații	164
2. Persoanele strămutate	169
Secțiunea a V-a. Protecția persoanelor aparținând minorităților naționale	170
1. Noțiuni	170
2. Drepturile persoanelor aparținând minorităților naționale.....	172
CAPITOLUL VI. DREPTURILE OMULUI ȘI PROTECȚIA INTERNAȚIONALĂ A ACESTORA	173
Secțiunea I. Principalele instrumente juridice internaționale privind protecția drepturilor omului	174
1. Principalele instrumente juridice adoptate sub egida Organizației Națiunilor Unite	175
2. Principalele instrumente juridice adoptate la nivel european.....	178
Secțiunea a II-a. Principalele mecanisme de monitorizare a respectării drepturilor omului.....	191
1. Mecanisme instituite la nivelul Organizației Națiunilor Unite	191
2. Mecanisme instituite pe plan european.....	195
3. Mecanisme instituite pe continentul american.....	198
4. Mecanisme constituite pe continentul african și în lumea arabo- islamică	200
CAPITOLUL VII. TERITORIUL ÎN DREPTUL INTERNAȚIONAL PUBLIC.....	202
Secțiunea I. Teritoriul de stat	202
1. Noțiuni	202
2. Componentă	202
Secțiunea a II-a. Limitele teritoriului de stat – frontierele.....	203
1. Noțiuni	203
2. Clasificare.....	204
Secțiunea a III-a. Modificările teritoriale	205
Secțiunea a IV-a. Fluviile internaționale	206
1. Regimul juridic	206
Secțiunea a V-a. Canalele maritime internaționale	215
1. Canalul de Suez	215
2. Canalul Panama.....	216
3. Canalul Kiel.....	217
CAPITOLUL VIII. REGIMUL JURIDIC AL MĂRII (DREPTUL MĂRII)	219
Secțiunea I. Apele maritime interioare și marea teritorială	224
1. Apele maritime interioare	224

---

2. Marea teritorială	225
Secțiunea a II-a. Zona contiguă, zona economică exclusivă și platoul continental	232
1. Zona contiguă.....	232
2. Zona economică exclusivă	233
3. Platoul continental	235
Secțiunea a III-a. Marea liberă și zona internațională a spațiilor submarine	236
1. Marea liberă	236
2. Zona internațională a spațiilor submarine.....	239
Secțiunea a IV-a. Regimul juridic al insulelor și al strâmtorilor	242
1. Regimul juridic al insulelor	242
2. Regimul juridic al strâmtorilor	242
CAPITOLUL IX. ZONELE POLARE, SPAȚIUL AERIAN ȘI SPAȚIUL COSMIC	245
Secțiunea I. Zonele polare	245
1. Arctica	245
2. Antarctica	247
Secțiunea a II-a. Spațiul aerian	248
1. Noțiune	248
2. Regimul juridic al spațiului aerian	248
3. Categoriile de aeronave și libertăți de trafic	249
Secțiunea a III-a. Spațiul cosmic	250
1. Noțiune	250
2. Regimul juridic al spațiului cosmic și al activităților care se pot desfășura în spațiul cosmic	251
CAPITOLUL X. TRATATUL INTERNAȚIONAL (DREPTUL TRATATELOR)	258
Secțiunea I. Noțiune, clasificare	258
1. Aspecte generale.....	258
2. Noțiune și condiții de fond	259
3. Clasificare	263
Secțiunea a II-a. Încheierea tratatelor	266
1. Noțiune	266
2. Etapele procedurale	267
Secțiunea a III-a. Rezervele la tratate	273
1. Noțiune	273
2. Condițiile în care poate fi formulată o rezervă la tratat	277
3. Acceptarea rezervelor și a obiecțiunilor la rezerve.....	278
4. Efectele juridice ale rezervelor și ale obiecțiunilor la rezerve.....	279

5. Retragerea rezervelor și obiecțiunilor la rezerve.....	281
Secțiunea a IV-a. Aplicarea tratatelor.....	282
1. Aplicarea provizorie a tratatelor	282
2. Neretroactivitatea tratatelor.....	283
3. Aplicarea teritorială a tratatelor.....	283
4. Aplicarea tratatelor succesive având același obiect de reglementare.....	286
Secțiunea a V-a. Efectele tratatelor.....	287
1. Efectele tratatelor față de părți.....	287
2. Efectele tratatelor față de terți	288
Secțiunea a VI-a. Amendarea și modificarea tratatelor.....	290
1. Amendarea	291
2. Modificarea tratatelor.....	292
Secțiunea a VII-a. Încetarea tratatelor	293
1. Încetarea tratatelor din voința părților	293
2. Încetarea tratatelor independent de voința părților	297
Secțiunea a VIII-a. Nulitatea tratatelor.....	300
1. Noțiune	300
2. Cauzele de nulitate relativă.....	301
3. Cauzele de nulitate absolută	304
 ANEXA NR. 1	
ZONELE MĂRII POTRIVIT CONVENȚIEI DE LA MONTEGO BAY (1992)	306
 ANEXA NR. 2	
PRINCIPALELE INSTRUMENTE ALE ORGANIZAȚIEI NAȚIUNILOR UNITE PRIVIND	
DREPTURILE OMULUI	307
 ANEXA NR. 3	
CEREREA GUVERNULUI ROMÂNIEI INTRODUSĂ LA CURTEA INTERNAȚIONALĂ	
DE JUSTIȚIE, SEPTEMBRIE 2004	309
 ANEXA NR. 4	
DELIMITAREA MARITIMĂ ÎN MAREA NEAGRĂ (<i>ROMÂNIA C. UCRAINA</i>).....	314
 BIBLIOGRAFIE	323